

ДОКЛАД

НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И
ИНФОРМАТИКА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА
„ИМУНОЛОГИЯ”
ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 4.3. БИОЛОГИЧЕСКИ НАУКИ,
ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 4. ПРИРОДНИ НАУКИ, МАТЕМАТИКА И
ИНФОРМАТИКА,
В ИНСТИТУТ ПО БИОЛОГИЯ И ИМУНОЛОГИЯ НА РАЗМНОЖАВАНЕТО
„АКАД. К. БРАТАНОВ“, БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ (ИБИР-БАН)

Уважаема г-жо Председател на АС,

Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на докторската програма „ИМУНОЛОГИЯ” от Професионално направление 4.3. Биологически науки в ИНСТИТУТ ПО БИОЛОГИЯ И ИМУНОЛОГИЯ НА РАЗМНОЖАВАНЕТО „АКАД. К. БРАТАНОВ“, БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ (ИБИР-БАН).

Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 7 от ЗВО, чл. 13, ал. 8, т. 5 и чл. 38, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG) - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал.3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА**
 - II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ**
 - III. ОСНОВНИ ЧИСЛОВИ ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТИТЕ**
 - IV. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ЗВО (ТАБЛИЦА 5), ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10. 2016 Г.**
 - V. SWOT АНАЛИЗ**
 - VI. ПРЕПОРЪКИ ОТ ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ**
 - ПРИЛОЖЕНИЯ**
-

В настоящия доклад са използвани следните съкращения:

- АС - Академичен съвет на БАН
- ДП - Докторска програма
- ЕГ - Експертна група
- ЗВО - Закон за висше образование
- ЗРАСРБ - Закон за развитие на академичния състав в Република България
- МОН - Министерството на образованието и науката
- НС - Научен съвет
- ОНС - Образователна и научна степен
- ОТД - Основен трудов договор
- УС - Управителен съвет на БАН
- ФНИ - Фонд „Научни изследвания“
- ЦО-БАН - Център за обучение на БАН

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

В таблицата са посочени основните етапи на процедурата:

№	Решения	Номер и дата на протокол/ дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Пр. № 15/27.05.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на експертната група от АС: 1. проф. д-р Велизар Костадинов Гочев – Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ – ръководител на ЕГ 2. доц. д-р Десислава Анри Лазарова – Софийски университет „Св. Климент Охридски” – член на ЕГ 3. Докторант Радина Николаева Николова – Институт по молекулярна биология „Акад. Румен Цанев“ при БАН – член на ЕГ Наблюдаващ процедурата член на ПКПНМИ: Доц. д-р Димитрина Керина	Пр. № 2/27.01.2022 г.
3.	Извършени срещи на ЕГ в ИБИР-БАН	04.05.2022 г. онлайн в Zoom*
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПКПНМИ	Пр. № 22/29.08.2022 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПКПНМИ и изпращането му до ИБИР-БАН за становище	Пр. № 30/21.11.2022 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 38, ал. 2 от ПД НАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПКПНМИ предоставя доклада на АС	Пр. № 15/27.05.2021 г.

* Срещите с ръководството, докторантите и ръководителите им, както и с потребители на кадри, бяха проведени в електронна среда. Проверката на изпълнението на критериите за акредитация на докторска програма „Имунология” бе извършена на основата на представените от ИБИР-БАН документи в НАОА и на основата на допълнително изискани данни от експертната група.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

На заседанието си от 07.03.2016 г. (Протокол № 6) ПКПНМИ е дала програмна акредитация на ОНС „доктор“ по докторска програма „Имунология“ на ИБИР-БАН в професионално направление 4.3. Биологически науки на основание на обща оценка **9,52** със срок на валидност **шест години** без препоръки.

III. ОСНОВНИ ЧИСЛОВИ ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТИТЕ

Обучението на докторантите от ДП „Имунология“ се осъществява в три секции на ИБИР-БАН, както следва: „Молекулярна имунология“, „Репродуктивни ОМИКС технологии“ и „Имунобиология на размножаването“.

Количествените данни за докторска програма „Имунология“ през периода на акредитация са следните:

1	Обучавани докторанти	16
2	Новозачислени, в т.ч.:	8
	Редовна форма на обучение	6
	Задочна форма на обучение	2
	На самостоятелна подготовка	0
3	Защитили докторанти	7 (в т.ч. 2, обучавани в предходен период)
4	Отчислени, в т.ч.:	5
	С право на защита	4
	Без право на защита	1
5	Обявени конкурси за прием на докторанти, в т.ч.:	7
	2016 г.	1
	2017 г.	1
	2018 г.	2
	2019 г.	1
	2020 г.	1
	2021 г.	1

IV. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1 „Политика за осигуряване на качеството“ и съответстващите му критерии, а именно:

Критерий 1.1. „ВУ или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на обучението по докторската програма“

По 1.1.1. ИБИР-БАН организира обучението по докторската програма (ДП) „Имунология“ в съответствие с основните цели и мисия на Института и БАН, които са ясно формулирани и публикувани в техните устройствени правилници. на институциите. Обучението по ДП „Имунология“ следва стандартите за осигуряване на качество в Европейското пространство за висше образование и е в съответствие с всички действащи закони и нормативни актове в РБългария, Академични и вътрешноинститутски правилници и разпоредби, регулиращи сферата на висшето образование, а именно: Закон за висшето образование (ЗВО), Закон за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Устройствовен правилник на БАН и на ИБИР-БАН; Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и ИБИР-БАН, Закон и Устав за БАН, Правилник за обучение на докторанти в БАН, Правилник за дейността на Центъра за обучение и Академичния съвет при БАН; Кредитна система за оценка на качеството на образованието на докторантите в БАН; Правилник за разпределение, разходване и отчитане на субсидията за издръжка на

обучението на докторантите в БАН, които са публикувани на интернет-страницата на институцията.

По 1.1.2. Обучението на докторанти по ДП „Имунология” в ИБИР-БАН е в съответствие със съвременните тенденции в развитието на имунологията. Прилаганата в БАН система за оценка на докторантско образование е изцяло съобразена с действащите нормативни документи и кореспондира с най-добрите европейски и световни практики. Цялостната дейност по обявяването на конкурсите, комисиите по допустимост, приема, обучението и процедурите по предварително обсъждане и защита на дисертационните трудове се осъществяват в съответствие с *Правилника за дейността на ЦО и Академичния съвет (АС) при БАН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБИР – БАН.*

Учебната документация е разработена в съответствие с целите и задачите на ИБИР-БАН. Образователната програма на докторантите, обучавани в ДП „Имунология”, се организира и осъществява в ИБИР-БАН и Докторантското училище към ЦО при БАН.

Документацията, свързана с обучението и атестациите на докторантите, както и протоколи, конспекти и документация от положените от тях изпити, се съхранява в **лични досиета на докторантите**. Всички промени в учебната документация влизат в сила след приемане на Научен съвет на ИБИР-БАН. Административното и информационно обслужване на докторантите се осъществява от *отдел „Човешки ресурси”* с активното взаимодействие с Научния секретар, ръководителите на докторантите, ръководителите на секции и ЦО при БАН.

Контролът върху качеството на обучение и спецификата на докторската програма се постига чрез планиране на обучителния процес и разработване на подробен **индивидуален работен план** за всеки докторант, който отразява предвидената образователна и научноизследователска дейност. Обучението се основава на постоянни контакти и дискусии с научния ръководител и другите изследователи, а оценката на придобитите знания – чрез текущи участия на докторантите в семинари и регулярни изпити. Контролът включва оценка на **тримесечните и годишните отчети** на докторантите и **ежегодни процедури по атестирането им**. Подробен обсъждане (между докторанта и неговия ръководител) на текущата работа върху дисертацията е непрекъснат процес.

Обучението в ИБИР-БАН се провежда чрез прилагане на гъвкави модели на преподаване и в условия на добронамерена творческа обстановка. Научният ръководител, целият колектив от учени, както и административният отдел, оказват съдействие на докторантите. Същевременно докторантите имат пълен достъп до информация и активности, които водят до възможности за тяхното професионално развитие, усъвършенстване и изяви. Докторантите са равноправни членове на научните колективи, в които се развиват, както и в колективната структура на ИБИР-БАН. **Липсват анкетни карти** за анонимно отчитане мнението на докторантите относно качеството на обучение, техните очаквания за учебните дисциплини, преподавателите и служителите. През акредитирания период **не са осъществявани планирани вътрешни одити** на качеството на обучение.

По 1.1.3. Изследователският състав на ИБИР-БАН, ангажиран с обучението по ДП „Имунология”, приоритетно разработва актуални тематки в направлението на Института, които се отнасят до участващите имунологични и общо биологични механизми във фертилитета и репродукцията на човека и животните. Разработваните проекти са фундаментално насочени, с потенциал да допринесат за възможни нови знания и приложения в медицинската практика. Проектите, по които се работи в ИБИР-БАН, са в съответствие с *Националната стратегия за развитие на научните изследвания в*

Република България 2017-2030 и отговарят на изискването да попадат в научните приоритети за решаване на обществени предизвикателства, свързани с подобряване качеството на живот. Докторантите са част от научните колективи, които работят по проекти. Докторантите участват в колегиуми, конференции и конгреси със собствени презентации и доклади и придобиват опит за публикуване в реферирани специализирани списания и за подготовката на проектни предложения по актуални програми и направления. За периода на акредитация докторантите от ДП „Имунология“ са участвали в **50 национални и 2 международни проекта**.

По 1.1.4. В ИБИР-БАН се прилага *Етичен кодекс на служителите в БАН* и *Етичен кодекс за поведение на служителите от ИБИР-БАН*. Контролът по спазването на нормите, заложен в двата посочени вътрешнонормативни документа, се осъществява от *Комисия по академична етика* към Общото събрание на БАН. За периода на акредитация в ИБИР-БАН не са постъпвали данни за прояви на дискриминация, случаи на плагиатство и изпитни измами от страна на докторанти по ДП „Имунология“.

Резултати от проверката:

1.1.1. В ИБИР-БАН действа публично обявена политика за осигуряване на качествено обучение на докторантите. Обучението на докторантите по ДП „Имунология“ е организирано в съответствие с всички законови и нормативни документи на държавно и институционално ниво, както и напълно съответства на научноизследователското направление и мисия на Института и ЦО-БАН.

1.1.2. Съществува добре функционираща система за контрол на качеството на обучението на докторантите на ниво първично звено (НС на ИБИР-БАН) и ЦО-БАН. **Липсват анкетни карти** за анонимно отчитане мнението на докторантите относно качеството на обучение. Не са осъществявани планирани **вътрешни одити** на качеството на обучение.

1.1.3. Научноизследователската дейност в обучаващата институция е на високо ниво и напълно съответства на научната област, в която се осъществява обучението в ДП „Имунология“.

1.1.4. В ИБИР-БАН е осигурено спазването на академичните свободи и етичните норми, както и правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами. Има регламентирани правила и организация за разглеждане на жалби, свързани с нарушаването на принципите и нормите на Етичния кодекс от докторанти. През периода **няма регистрирани прояви** на дискриминация, изпитни измами и плагиатство.

Стандарт 2 „Разработване и одобряване на програмите“

Критерий 2.1. „Научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“

По 2.1.1. ИБИР-БАН предлага обучение по ДП „Имунология“ в **редовна, задочна и самостоятелна форма**. Научните тематики на докторантурите по имунология са насочени основно към фундаментални и научно-приложни изследвания в областта на репродуктивната имунология при човека и животните. Изследват се имунологичните аспекти на размножителния процес във всички негови етапи с оглед намиране на подходи за неговото регулиране и за преодоляване на безплодието на човека и подобряване и контролиране на размножителния процес при животните. В ЦО-БАН е приет *Стандарт за обучение на докторанти*, регламентиращ теоретичната, практическата и самостоятелната подготовка на всички обучавани докторанти в БАН, които са включени в учебния план на докторската програма.

По 2.1.2. В ИБИР-БАН функционират ясно регламентирани процедури за разработване, одобрение и прилагане на учебната документация. Обучението на докторантите и учебната документация са регламентирани в действащата законова и нормативна уредба. Установени са *точно дефинирани процедури* за подготвяне, приемане, контролиране и отчитане на учебната документация. Всеки зачислен докторант участва активно в изготвянето на индивидуалния си учебен план под ръководството на научния ръководител. Изпълнението на задачите по плана се верифицира с ежегодни *Атестационни карти* на докторанта, които се обсъждат и приемат от Научния съвет (НС) на Института. Индивидуалният план, проектът на дисертационния труд, както и внесените корекции в индивидуалния план се обсъждат и гласуват от НС на ИБИР-БАН.

Административното обслужване на докторантите се осъществява чрез периодично анализиране и обновяване на документацията, което се следи стриктно от *отдел „Личен състав“* на Института, в който се личните досиета на докторантите. Успешно защитените дисертации се съхраняват в архива на ИБИР-БАН. Пряко отговорни за всички дейности по обучението в докторантурата са Научният секретар на ИБИР-БАН, Научният съвет и Администрацията на Института. Контролът се осъществява от Научния съвет и Общото събрание на учените в ИБИР-БАН, както и от ЦО-БАН.

Информация от приема до защитата на докторанти, обяви за научни семинари, актуални съобщения, свързани с образователни и социални програми, се изпращат по институтската електронната поща и/или се публикуват на сайта на ЦО-БАН (edu.bas.bg) и ИБИР-БАН.

Учебните програми и индивидуалните планове на докторантите се разработват и актуализират периодично с участието на докторанти и преподавателите в Института, които са и преки потребители на кадрите. Няма данни за заявки и участие на потребители от бизнеса в този процес.

По 2.1.3. В ИБИР-БАН се съблюдават стриктни стандарти за разработване, одобрение, прилагане и съхраняване на учебната документация по докторската програма.

Индивидуалният учебен план за обучение е структуриран по години за периода на подготовката на докторанта, като за всяка отделна година се описват предвидените дейности. Докторантите от всички форми на обучение **отчитат текущо** пред секционен съвет и **един път годишно** пред Научния съвет резултатите от експерименталната си работа, публикационната си дейност, участия в образователните курсове, научни форуми, семинари, а така също представят план за следващата година от обучението си. Работата на докторантите се обсъжда и оценява като се взимат предвид мненията на докторанта, ръководителя му, както и на членовете на академичния състав на Института. При необходимост се дават препоръки за по-нататъшната дейност на докторанта, предлагат се актуализиране на темата на дисертационния труд, корекции в индивидуалния план и др. Съгласно постигнатите от докторанта резултати по изпълнение на предвидените дейности в плана, **НС атестира докторанта** с годишна оценка. Отчетът на докторанта, както и евентуални промени в темата и индивидуалния учебен план се гласуват и приемат от НС на ИБИР-БАН.

По 2.1.4. Към ЦО-БАН функционира **Кариерен център**, чиято работа е кариерно консултиране и ориентиране на обучаваните докторанти. Публикуват се и обяви за работа, в които са описани желаните умения и компетентности за заеманите работни места.

ИБИР-БАН поддържа съществуващи и развива нови сътрудничества с български и чуждестранни университети, научни институти и организации, както и с представители на бизнеса. Тези контакти и резултатите от проучвания на развитието на науката и пазара на труда, дават база за анализ на потенциалните работни места за реализация на обучаваните докторанти. ДП "Имунология" в ИБИР-БАН е съобразена с инструкциите на *Комитета*

по образование при Международния съюз на имунологичните дружества. Такъв подход цели да се гарантира международно признание на получената ОНС "доктор", което има значение при засиления обмен на научни кадри в областта на имунологията.

Преминалите обучение по ДП "Имунология" на ИБИР-БАН и успешно защитили дисертационните си трудове докторанти са високо квалифицирани експерти, с перспектива за професионална кариера като научни кадри и преподаватели в научноизследователски или академични центрове у нас и в чужбина.

През акредитирания период успешно са защитили **7 докторанти** (в т.ч. 2, обучавани в предходен период). От тях 5 докторанти (**71 %**) продължават академична кариера в ИБИР-БАН, а 2 докторанти се реализират в сфера, различна от научната и научно-развойна дейност. Високият процент докторанти, които продължават професионалната си реализация конкретно в ИБИР-БАН, е атестат за позитивната им оценка за качеството и начина на работа в Института.

По 2.1.5. Обучението на докторанти по ДП „Имунология” в ИБИР-БАН се осъществява от хабилитирани лица със специфичен академичен и научен профил и с висока професионална квалификация, следващи образците на добрите преподавателски практики в европейското пространство на висшето образование. Докторската програма е изцяло интегрирана и съобразена с разработваните в Института тематични направления в областта на репродуктивната имунология. Хабилитираните преподаватели от ИБИР-БАН са добре запознати с организацията и реализацията на аналогични образователни програми в страната и чужбина, въз основа на което се инициират действия за своевременното и адекватно позициониране на докторантурите в ИБИР като конкурентноспособен образователен продукт.

В България програми за подготовка на докторанти по имунология понастоящем предлагат **три института на БАН** (ИБИР, Институт по микробиология "Стефан Ангелов", Институт по експериментална морфология, патология и антропология с музей); **Националният център по заразни и паразитни болести – София**, както и **три университета**: Медицински университет – София; Медицински университет – Пловдив и Медицински университет – Плевен. ИБИР–БАН поддържа интензивни връзки с всички институти и висшите училища, обучаващи докторанти по имунология, както и с колегията в системата на Съюза на учените в България, със специализираните колегии по научни направления, чрез участието в научни журита, съвместни научно-изследователски проекти, семинари и т.н.

През периода на акредитация **двама докторанти** са имали възможност да се обучават в реномираните европейски научни организации и университети – Институт Кошен, Париж, Франция и Медицински университет, Грац, Австрия.

По 2.1.6. Учебната документация по ДП „Имунология” се анализира периодично за оценка на нейното състояние, съответствие с националните/европейските образователни стандарти, мнението на обучаваните докторанти и потребностите на пазара на труда. Оценката на състоянието се извършва на различни нива от: научните ръководители на докторантите, ръководителя на обучаващата секция, Научния съвет на ИБИР-БАН. Промени в индивидуалните планове на докторантите се инициират по предложение на докторантите и по преценка на научния ръководител и обучаващото звено. **Няма действаща система, която да фиксира планирани вътрешни одити** на състоянието на документацията, свързана с докторската програма.

Резултати от проверката:

2.1.1. Докторската програма е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката и има ясно изразени очаквани резултати. Тематиката на разработваните

докторантури напълно съвпада с актуалното развитие на имунологията. Нормативната база, свързана с обучението в ОНС „Доктор” и учебната документация, са предмет на анализ и актуализация.

2.1.2. Учебната документация на ДП „Имунология“ се разработва съгласно процедурни правила, регламентирани от нормативните документи на ИБИР и БАН. Съществува практика за актуализация на докторските програми по предложение и със задължителното участие на докторантите и научните им ръководители. **Няма данни за заявки и участие на потребители от бизнеса в този процес.**

2.1.3. В обучаващата институция съществува официално определен правилник и ред за съхраняване на пълния набор документи за докторската програма.

2.1.4. Високото качество на обучение на докторантите подпомага тяхната реализация след завършване на докторантурата.

2.1.5. Докторската програма е напълно съвместима с аналогични програми по „Имунология“, което позволява обмен на обучение и получаване на допълнителна експертиза. Двама докторанти са имали възможност да се обучават в реномираните европейски научни организации и университети – Институт Кошен, Париж, Франция и Медицински университет, Грац, Австрия.

2.1.6. Съществуват работещи процедури за проследяване, анализ, оценка, актуализиране и одобряване на докторските програми в ИБИР-БАН. Документацията периодично се актуализира и адаптира към промените в нормативната база и състоянието на науката. **Няма действаща система, която да фиксира планирани вътрешни одити на състоянието на документацията, свързана с докторската програма.**

Стандарт 3. „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите”

Критерий 3.1. „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд”

По 3.1.1. В ИБИР-БАН се провеждат интердисциплинарни изследвания върху проблемите на репродуктивната имунология със съвременни подходи. Докторантите в ИБИР-БАН имат възможност да работят по проекти, които имат фундаментално знание относно постигането на имунологична толерантност по време на бременност, както и относно причините, поради които толерантността не е постигната, което се свързва с репродуктивните неуспехи на пациентите. ИБИР-БАН е пионер в разработването на актуални теми от репродуктивната имунология. Към момента поддържа конкурентно ниво чрез високопроизводителни методи като новите поколения технологии за секвениране, но също и класическите методологии – проточна цитометрия, RT-PCR, микроскопия, хроматография и др. Това позволява на докторантите да придобиват добра основа от знания и умения, така че те да са конкурентноспособни на международно ниво и успешно да се интегрират в световната имунологична общност.

Подготовката на докторантите започва с насоченото им въвеждане и обучение да използват основните методични подходи, застъпени в имунологичните изследвания. Освен това докторантите преминават през **специализирани курсове**, които се организират от ЦО-БАН, курс по чужд език, както и са насърчавани да посещават и вземат участие в академичните семинари на ИБИР-БАН и други научни организации, да участват в научни форуми, в които да представят научните си разработки. Паралелно на **методичните подходи**, чрез които докторантите придобиват своите първи специализирани знания и умения, научните ръководители провеждат регулярни

неформални дискуссионни срещи с докторантите, в които разясняват въпроси, които докторантите имат нужда да бъдат обсъждани задълбочено.

По 3.1.2. Докторантите, обучавани в ИБИР-БАН, участват в задължителна програма за изпълнение на *Системата от наборни кредити*, разработена от ЦО към БАН. Системата включва обучение в **три модула: Общо специализирано обучение; Общо академично обучение; Индивидуално специализирано обучение.** Според тази система, минималният брой кредити, които всеки докторант е необходимо да събере е 250 за докторанти, зачислени преди 01.01.2019 г. и 200 кредита за докторанти, зачислени след 01.01.2019 г. За набирането на част от тези кредити докторантът трябва да премине успешно през избрани от него специализирани курсове за колективно обучение – два курса с медико-биологична насоченост (20 кредита/курс), един курс по компютърни умения (25 кредита/курс) и един курс по чужд език (25 кредита на курс). Всеки от тях завършва с изпитна форма и издаване на сертификат.

Модулът за индивидуално специализирано обучение се базира на индивидуалните програми, които научните ръководители съставят ежегодно за всеки от докторантите. Оценяването по този модул става посредством полагане на изпит по специалността – Кандидатски минимум (40 кредита), който включва изпит по конспект по обща имунология и темата на докторантурата. Оставащите 120 кредита, докторантът набира чрез публикуване на научни трудове (минимум 80 кредита от поне две публикации или минимум 30 кредита съгласно Правилник за Условието и Реда за Придобиване на Научни Степени и за Заемане на Академични Длъжности в БАН) и чрез участия в научни форуми (минимум 40 кредита), подробно разписани в Правилника за дейността на ЦО и АС към БАН. Всеки докторант има свободен достъп до информация, възможност за избор и участва в тематично най-подходящите за него научно-образователни мероприятия, поради което обикновено натрупва много повече от минимума 250 кредити в изпълнението на учебната си програма.

Задължително практикувана форма на обучение, която стимулира работата и разпространението на резултатите на докторантите, са **конгресните и семинарни участия** в национални и международни форуми. Организиран се и вътрешно-институтски семинари, с участието на гостуващи лектори от страната и чужбина, информация, за които се обявява на интернет страницата на Института. Докторантите могат да бъдат включвани в обучението на студенти (практични курсове/упражнения на Магистри от БФ на СУ или дипломанти).

По 3.1.3. Работата на докторантите подлежи на периодична оценка в ИБИР-БАН. За докторантите в редовна форма на обучение тази оценка е **ежегодна атестация** и се провежда съгласно специално адаптирана *атестационна карта*. Атестационната карта се разработва от *Атестационна комисия*, назначена със заповед на Директора на ИБИР-БАН. Атестационната комисия се състои от трима хабилитирани учени и един наблюдаващ представител на докторантите. Попълнените атестационни карти, с приложен доказателствен материал за участията на докторантите, се разглеждат от членовете на Комисията. Събраните точки от всеки докторант се изчисляват и се провежда класиране. Като оценъчни критерии, заложили в картата, са всички задължителни за работния и образователния план на докторантите изисквания, предвидени в чл.17 от ППЗРАСРБ и Правилника за дейността на ЦО-БАН, както и допълнителни критерии, които по-конкретно отразяват работната активност, качеството на работа и получените отличия на докторантите. През 2019 г. атестационната карта е актуализирана, като в оценката са добавени 5 критерия за работата на докторантите, както и писмено мнение на научния ръководител за работата на докторанта, изразено в свободен текст. С оценъчна скала от „0“ до „3“ (от „незадоволително“ до „отлично“), точките по тези 5 критерия

(самостоятелност, работа в екип, инициативност, усвояване на методики, дисциплина на работното място) се взимат под внимание и се добавят в абсолютна стойност към наукометричния резултат на всеки докторант, с цел получаване на комплексна оценка, отразяваща уменията на докторанта за ефективно взаимодействие с колеги и организационните му умения. Атестационната комисия заседава всяка година след заповед на Директора на ИБИР-БАН. На база атестацията се разпределят допълнителни средства към стипендиите за редовните докторанти, отпускани с постановление на МС № 103/2020 г.

Работата на докторантите в задочна форма на обучение и на самостоятелна подготовка също подлежи на оценка на 4 години заедно със щатния научен състав на ИБИР и по критериите на утвърдената *Базисна атестационна карта* (Приложение – Базисна атестационна карта), приета от НС през 2015 г.

Докторантите и в трите форми на обучение докладват **веднъж годишно** за развитието на дисертационният си труд пред НС на ИБИР-БАН. За целта те изготвят кратка презентация по темата, по която работят. Те представят прогреса на работата си съобразно индивидуалната си програма, обобщават постиженията си до момента, показват план на работните си задачи за следващата година и преглед на събраните кредити според системата на ЦО-БАН. Копия от презентациите се прилагат към докторантското досие.

Докторантите на ИБИР-БАН подготвят доклади, представляващи **тримесечни отчети** за изпълнението на планираните активности и ги представят на секционни семинари или на докторантски семинари, с участието на хабилитирани учени, където се обсъждат възникнали трудности при изпълнение на изследователската дейност, предлагат се решения и се дават насоки на развитие на докторантските теми.

По 3.1.5. Докторантите, които считат че правата им са били неправомерно засегнати, имат право да подадат жалба до Директора на ИБИР-БАН и до *Етичната комисия на БАН*. При постъпване на оплакване от докторант се свиква Директорски съвет, на който присъстват ръководството на ИБИР-БАН, завеждащ секциите и представители на докторантите, за да се гарантира информираност, прозрачност и спазване на правата на докторантите. Съветът взема решение относно възникналият казус. Ако решението не удовлетворява докторанта, той може да подаде молба до НС на ИБИР-БАН, както и до Академичния Съвет и ЦО-БАН, а след това и до съответна законова инстанция. Същото е разписано в типовия договор. За отчетния период не е постъпвало оплакване от докторант по имунология от ИБИР-БАН.

Резултати от проверката:

3.1.1. В ИБИР-БАН са осигурени оптимални условия за реализация на ДП „Имунология”. Подготовката на докторантите се основава на постиженията на съвременната наука. Докторантите се обучават посредством различни индивидуални и колективни форми при контрол от страна на научния ръководител и НС на ИБИР за съблюдаване на индивидуалния план.

3.1.2. В ИБИР-БАН стриктно се съблюдава изпълнението на индивидуалния план. Отчетите и ежегодната атестация на докторантите от съответния научен съвет към БАН са ефективна форма на контрол и проверка.

3.1.3. Атестацията на докторантите е по предварително фиксирани обективни критерии и се използва за оценяване на постиженията им според нормативните изисквания.

3.1.4. Методите за оценка на дейността на докторантите от отделните етапи на обучението са ясни и публично оповестени във всички законови и нормативни документи на Интернет страницата БАН и ИБИР-БАН.

3.1.5. Има регламентирани правила и организация за разглеждане на жалби от докторанти. За акредитирания период **не са депозиран жалби** от докторанти по акредитираната програма.

Стандарт 4. „Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите”

Критерий 4.1. „Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.”

По 4.1.1. В ИБИР-БАН са въведени ясни процедури и стриктно се спазват практики за прилагане на законовите и подзаконовите нормативни изисквания във всички етапи от обучението на докторанта – от процедурите по прием, придобиване на теоретични и практически умения, разработването на поставения проблем, завършване на дисертационния труд, до допускане до защита и дипломиране. Информация за специалностите и бройките за докторанти за съответния конкурс, необходимите документи, срокове и процедури, се обявяват на страниците на ИБИР-БАН (<https://ibir.bas.bg/>) и ЦО-БАН (<http://edu.bas.bg/index.html>).

По време на обучението си докторантите изпълняват учебно-образователна и научна програма, в съответствие с приетите годишни индивидуални планове и приетата с Правилника на ЦО на БАН кредитна система, за чието навременно и качествено изпълнение гарантират научните ръководители. НС на ИБИР също осъществява контрол върху развитието на докторантите чрез годишна атестация, включваща оценка на съответствието между годишните им отчети и индивидуалните планове на докторантите и чрез разглеждане на писменото мнение на ръководителя за работата на докторанта и препоръки по отношение на степента на изпълнение на планираната работа.

По 4.1.2. За осъществяване на качествено обучение и развитие на докторантите по имунология, отговарящи на международните стандарти за придобиване на ОНС „доктор“, ИБИР-БАН насърчава и осигурява възможности за участие на докторантите в проекти, разработвани в Института, както и в лабораториите на други партньорски научни организации в страната и чужбина. През акредитирания период докторантите по имунология в ИБИР-БАН са участвали в общо **52 проекта**, в т.ч. 50 национални и 2 международни. Всички докторанти по имунология от ИБИР-БАН в периода, са участвали в изпълнението на поне един проект, ръководен от научния им ръководител или от друг хабилизиран учен. През отчетния период **5 докторанта** са били **ръководители на проекти**, финансирани по програми за млади учени, в т.ч. **4 докторанта** са ръководили проекти по „Програма за подпомагане на млади учени и докторанти“ и **1 докторант** е ръководил проект по Национална програма „Млади учени и постдокторанти“, финансирана от МОН.

По 4.1.3. ИБИР-БАН насърчава и създава възможности за мобилност на докторантите и обучението им в други научни организации. През периода на акредитацията **двама докторанти** са имали възможност да се обучават в реномираните европейски научни организации и университети – Институт Кошен, Париж, Франция и Медицински университет, Грац, Австрия.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове. Общият брой **участия в научни форуми** на докторантите по имунология в ИБИР-БАН в периода на акредитацията е **104**, в т.ч. 5 вътрешно-институционални, 27 национални и 72 международни. Следва да се отчете факта, че участията в научни форуми са сериозно възпрепятствани поради пандемията от Covid-19.

4.1.4. През акредитационния период в ИБИР-БАН по ДП „Имунология“ са се обучавали **16** докторанти. Делът на редовните докторанти спрямо общия брой обучавани докторанти е 62% към 01.10.2021 г. След тази дата един докторант е прехвърлен от редовна в задочна форма на обучение и този дял става 47 %.

Всеки докторант има *лично досие*, в което се прилагат и съхраняват всички материали и документи, отнасящи се до приема, индивидуалния учебен план и неговите годишни обсъждания, положените изпити, изпълнението на образователната и научноизследователска дейност по време на докторантурата и подготовката на дисертационния труд. От защитилите 7 докторанти, 6 продължават академичната си кариера в ИБИР, а един докторант е намерил реализация в инвитро център. Броят на докторантите, продължили академичната кариера след успешна защита, е 6, което представлява 86% от защитилите докторанти през акредитирания период.

Резултати от проверката:

4.1.1. В ИБИР-БАН има утвърдени процедури и разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за обучение на докторанти. Институцията прилага институционална и национална нормативна база, свързана с целия цикъл на обучението на докторантите.

4.1.2. Институцията дава възможности за включване на докторанти в изпълнение на изследователски проекти и стимулира обучаващите се да докладват резултатите си в национални и международни научни форуми. През акредитирания период докторантите са участвали в общо **52 проекта**, в т.ч. 50 национални и 2 международни и в **104 научни форума**, в т.ч. 5 вътрешно-институционални, 27 национални и 72 международни.

4.1.3. През периода на акредитация **двама докторанти** са се обучавали в реномирани европейски научни организации и университети, в т.ч. един от тях за срок от 3 месеца.

4.1.4. Институцията регистрира хода на обучението на докторантите и реализацията им.

Стандарт 5 „Преподавателски състав”

Критерий 5.1. „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.”

По 5.1.1. В академичния състав на ИБИР-БАН има **9** хабилитирани лица с **квалификация** в областта на докторската програма (8 на ОТД и 1 на допълнителен ТД), в т.ч. трима професори и шест доценти. Общият брой на **нехабилитираните членове** от академичния състав на ИБИР-БАН, които участват в обучението по ДП „Имунология“ е **7**, в т.ч. **6 с ОНС „доктор”** по имунология и **един асистент**. Всичките нехабилитирани преподаватели са се обучавали по ДП „Имунология“, като 3-ма от тях са защитили успешно дисертациите си в периода на акредитация и са осъществили кариерно развитие като са станали главни асистенти.

По 5.1.2. ИБИР-БАН разполага с академичен състав на основен трудов договори, чиито квалификация и професионален опит осигуряват продуктивна академична среда за научни изследвания. Хабилитираните преподаватели, имат висок научен, експертен и преподавателски капацитет, което осигурява постигането на високи резултати от обучението по докторската програма.

През акредитационния период, хабилитираните преподаватели от ИБИР-БАН с **квалификация и компетентност** в областта на ДП „Имунология” са публикували общо 88 научни статии като 64 от тях (**72,7 %**) са в издания с импакт фактор и импакт ранг. 18 от публикациите са **в съавторство с обучаваните докторанти**, от които 15 (**83%**) с импакт фактор и импакт ранг. За периода на акредитация са забелязани над 3200 цитата.

През отчетния период хабилитираните преподаватели от ИБИР-БАН ръководят и участват в **35 научноизследователски и образователни проекти**, в т.ч. 33 национални и 2 международни.

По 5.1.3. Хабилитираните преподаватели от ИБИР-БАН, участващи в обучението по ДП „Имунология“, осъществяват активна преподавателска дейност чрез провеждане на лекционни и практически курсове към ИБИР-БАН, Центъра за обучение на БАН и висши училища. **Двама от хабилитираните преподаватели са били лектори** в Международното Черноморско училище/The Black Sea International Immunology School, което се провежда ежегодно от 2014 г. През периода на акредитация хабилитираните преподаватели са автори на общо **176 рецензии и становища** по процедури за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности, **експертизи** в помощ на институции и органи на управление, както и рецензии за проекти, книги и дипломни работи. Изготвени са също така общо **60 анонимни рецензии на научни статии** за 30 международни и национални специализирани издания. Представители на академичния състав на ИБИР-БАН членуват в национални и международни научни организации.

Критерий 5.2. Научноизследователска дейност на академичния състав и участие на докторантите в нея.

5.2.1. Обобщена информация за научноизследователската дейност на преподавателите в ДП.

Таблица 5.2.1. Обобщена информация за публикационната дейност на хабилитираните преподаватели в ДП „Имунология“ в ИБИР-БАН за периода на акредитация.

Преподаватели, бр.	Публикации, бр.			Цитирания в издания с импакт фактор или импакт ранг, бр.	Участия в научни проекти, бр.			
	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания без импакт фактор или импакт ранг	Общо:		Вътрешно-институционални	Национални	Международни	Общо:
Хабилитирани преподаватели с квалификация по ДП – 9 бр.	52	18	70	3209		28	2	30
Хабилитирани преподаватели с компетентност по ДП – 2 бр.	12	6	18	83		5		5

З-ка: Стойностите на всички показатели са към момента на съставяне на доклада на ЕГ без повтарящи се публикации и участия в проекти.

5.2.2. Обобщена информация за научноизследователската дейност на докторантите в ДП.

Таблица 5.2.2. Научноизследователска дейност на докторантите в в ДП „Имунология“ в ИБИР-БАН за периода на акредитация.

Обучавани докторанти, бр.	Публикации, бр.	Участия в научни проекти, бр.	Участия в научни форуми, бр.

	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания без импакт фактор или импакт ранг	Общо	Вътрешно-институционални	Национални	Международни	Общо	Вътрешно-институционални	Национални	Международни	Общо
	15	3	18	-	50	2	52	5	37	38	80

З-ка: Стойностите на всички показатели са към момента на съставяне на доклада на ЕГ, без повтарящи се публикации и участия в проекти и научни форуми.

Резултати от проверката:

5.1.1. В ИБИР-БАН има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията. Преподавателският състав, ангажиран с обучението по ДП „Имунология”, е с нужната квалификация и компетентност. ИБИР-БАН разполага с достатъчно на брой квалифицирани преподаватели на основен трудов договор, които могат да осигурят качествено обучение на докторантите.

5.1.2. ИБИР-БАН разполагат с академичен състав на основен трудов договори, чиито квалификация и професионален опит осигуряват продуктивна академична среда за научни изследвания. 72.7% от публикациите за периода са в списания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

5.1.3. Преподавателите с квалификация са участвали в изготвяне на голям брой рецензии на научни статии за международни и национални специализирани издания, рецензии и становища по процедури за научни степени и академични длъжности, експертизи в помощ на институции и органи на управление, както и рецензии за проекти, книги и дипломни работи.

5.2.1. **Девет хабилитирани** преподаватели са с **квалификация** по докторската програма. Броят на защитили докторанти на 1 хабилитиран преподавател с квалификация по ДП е 78%. За периода няма прекъснали докторанти. Отчислени са 5 докторанти, в т.ч. 4 с право на защита и един без право на защита. Средният брой публикации на **1 хабилитиран преподавател** на година, през периода на акредитация в издания с SJR/IF, е 1,33. Средният брой **цитирания** в реферирани научни списания и сборници на 1 хабилитиран преподавател на година, за периода на акредитация, е 49,88. Средният брой **участия в научни проекти** на един хабилитиран преподавател на година, за периода на акредитация е 0,53.

5.2.2. Броя на обучаваните докторанти през периода е **16**. **Средния брой публикации** на 1 докторант на година, за периода на акредитация, е 0,19 (в т.ч. 83,3% от публикациите са в издания с SJR/IF). **Средният брой участия в научни проекти** на докторант на година, за периода на акредитация, е 0.54. Осигурен е пълен достъп до научни бази данни.

Стандарт 6 „Учебни ресурси и подпомагане на студентите”

Критерий 6.1. „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.”

По 6.1.1. ИБИР-БАН подsigурява надеждно и висококачествено обучение на докторанти по специалност имунология. Тематиките, развивани в ИБИР-БАН, са във фундаментални и научно-приложни направления. Осъвременяването и поддържането на

материалната база и научната инфраструктура на ИБИР-БАН през периода на акредитация са осъществявани **чрез проектно финансиране** по европейски и национални програми: „Изграждане на Център за научни изследвания на проблеми в репродуктивното здраве“, *ReProForce FP7-REGPOT-2009-1*, програма „ВИХРЕН“ – проект „Иновативни 3D органотипни модели за проучване на взаимодействията между ембриона и майчините имунни клетки при (не)успешната имплантация при жената“, както и към Националната пътна карта за научна инфраструктура – проект „Научна Инфраструктура по Клетъчни Технологии в Биомедицината“ (НИКТБ).

На всеки докторант е осигурено индивидуално работно офис-място, подsigурено с компютърна конфигурация, осигуряваща удобната връзка до всички онлайн източници на научна информация, достъпни чрез интернет-мрежовите ресурси на ИБИР-БАН.

Работата на докторантите се подпомага от **библиотеката към Института**, която обезпечава достъпа на докторантите до информационни източници, необходими за провеждане на качествено им обучение и научна работа.

Научно-експерименталната работа на докторантите е обезпечена чрез осигурения им свободен достъп до научноизследователските лаборатории, функциониращи на територията на Института. ИБИР-БАН разполага със съвременни, модерно оборудвани **5 общи лаборатории и 5 специализирани лаборатории** към секциите на Института с обща площ 368.92 m². Апаратурата в тези лаборатории позволява извършването на съвременни експерименти и мултидисциплинарни анализи в областта на имунологията. Наличното специализирано оборудване позволява клетъчно култивиране, дългосрочно клетъчно съхранение, дългосрочно съхранение на тъканни биопсии, клетъчен анализ, анализ на тъканни биопсии, протеомен анализ, генетичен анализ, физичен и химичен анализ и микроскопски анализ, *in vitro* оплождане и ембриотрансфер.

По 6.1.2. ИБИР-БАН последователно и целенасочено следва политиките на мисията и целите си да осигури модерна техническа среда, която да позволява висококачествена работа и обучение на докторанти в областта на имунологията. Някои докторанти работят по тематики на интердисциплинарни проекти. В тези случаи ИБИР-БАН подпомага дейността на докторантите си като им предоставя възможност да изградят или участват в сътрудничество с други научноизследователски институти от системата на БАН. За целта се сключват **договори за научно сътрудничество** с институти, работещи в областта на биологичните науки (Напр. Институт по молекулярна биология, Институт по физиология, Институт по експериментална морфология и антропология, Институт по микробиология, Институт по биофизика и биомедицинско инженерство), с които се споделят експертиза, материална база и нови приложни технологии.

На територията на ИБИР-БАН работи **сертифициран вивариум**, с удостоверение за регистрация на животновъден обект и разрешително от Областна дирекция по безопасност на храните – София, който осигурява експериментална работата с животински модели на докторантите от ДП „Имунология“ в ИБИР-БАН.

По 6.1.3. В ИБИР-БАН достъпът на докторантите до научните издания и бази данни е обезпечен от **библиотеката** на Института, която разполага с 11 536 тома фонд научна литература, който се поддържа чрез покупка, книгообмен, абонамент и дарение. Библиотеката на ИБИР-БАН е филиал на Централната библиотека на БАН. Всеки докторант има свободен достъп до бази данни за научна периодика, предоставени чрез ресурси с национален абонамент (достъпни от мрежовото пространство на БАН) – Web of Science Core Collection, Scopus, ScienceDirect, както и до ресурси с абонамент на ЦБ на БАН (достъпни от мрежовото пространство на БАН) – EBSCOhost, JSTOR и eLIBRARY.RU. Всички докторанти се насърчават от научните си ръководители и завеждащ-секциите да се регистрират в свободните научни мрежи и системи с научни

бази данни, като Research Gate, Mendeley, Google Scholar и др., за да получат пряк достъп до световните научни постижения, както и да бъдат интегрирани в международното научно пространство.

По 6.1.4. ИБИР-БАН организира, подпомага и насърчава активната научноизследователската дейност на докторантите по имунология. Доказателство за безспорната високо квалифицирана подкрепа, оказвана на докторантите, са публикуваните научни изследвания с участието на докторанти. **83%** от публикациите с участие на докторанти са публикувани в научни, реферирани издания с импакт фактор или импакт ранг. Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове с помощта на финансиране по проекти.

Резултати от проверката:

6.1.1. Материалната база за обучение по ДП „Имунология“ отговаря на изискванията за съвременно обучение и провеждане на комплексни изследвания в областта на имунологията. Осъвременяването и поддържането на материалната база и научната инфраструктура на ИБИР-БАН през периода на акредитация са осъществявани чрез проектно финансиране по европейски и национални програми.

6.1.2 ИБИР-БАН имат материално-техническа и информационна база, необходима за научноизследователската дейност и осигуряващи високо качество на обучението по докторската програма.

6.1.3. Докторантите е осигурена добра информационна среда. Те разполагат с компютри и имат осигурен достъп до специализирани научни издания и бази данни. Чрез ресурси с национален абонамент и на ЦБ на БАН е осигурен електронен достъп до публикации на водещи издания в областта на докторската програма.

6.1.4. Докторантите се насърчават да публикуват в специализирани издания с висок импакт фактор. Подпомага се и разпространението на получените от тях резултати, с участия в национални и международни форуми, финансирани по проекти, спечелени от академичния състав на ИБИР-БАН.

Стандарт 7 „Управление на информацията”

Критерий 7.1. „Научната организация има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.”

По 7.1.1. Дейността, свързана с приема и обучението на докторантите в ИБИР-БАН по имунология, се документира, класифицира и съхранява в личните досиета на докторантите в отдел „Личен състав“. Досиетата на докторантите се обновяват постоянно, като се допълват и актуализират в съответствие с етапа на развитие на процедурите и според изискванията на нормативните документи, регламентиращи процедурите, свързани с докторантското обучение.

Развитието на докторантите се проследява от ръководителя на обучаващото звено, от научния му ръководител и от ръководството на Института. Отчетът на докторантите и индивидуалните им планове се разглеждат периодично, както на разширени семинари на звеното, така и на НС. Отчетите съдържат изпълнение на планираните задачи, етапа на разработване на дисертационния труд, брой публикации и научни съобщения, участие в разработването на проекти и други форми на научноизследователска дейност. В ИБИР-БАН и ЦО-БАН действат процедури за осигуряване на качеството на докторантските програми по приети критерии за оценка на научноизследователската дейност. Докторантите и преподавателите периодично се атестират, попълвайки стандартни образци. *Атестационна комисия*, избрана от НС или със заповед на Директора, разглежда

изпълнението на докторантската програма на редовните докторанти и на основание на фактите от това изпълнение провежда атестация на докторантите. Класирането и оценката на работата на редовните докторанти от ИБИР-БАН, базирани на атестацията се утвърждават от НС, а информацията се отчита/изпраща към ЦО-БАН и отдел „Бюджетно финансиране и счетоводна дейност”, на база, на което се получава **допълнителна парична субсидия** към месечната им стипендия, съгласно ПМС.

Към ЦО-БАН съществува **Кариерен център**, който осигурява трансфер на постиженията на докторантите към бизнеса и спомага за формиране на експерти със задълбочени познания, свързани с практиката, както и предоставя информация за бъдеща реализация на докторантите. Регулярно се организират семинари, целящи да повишат уменията на докторантите да презентират и публикуват резултатите от изследванията им, да подготвят проекти, да изграждат лидерски качества и организационен опит. Докторантите могат свободно да говорят с научните си ръководители или с ръководителите на секциите за условията на обучение и да правят предложения за подобрения в обучителния процес. През акредитирания период **не са провеждани анкетни проучвания** за оценка на удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение по докторската програма.

По 7.1.2. Процесът на обсъждане и публично огласяване на ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на обучението и потребностите от промяна, се осъществява чрез постоянна връзка на всички звена в ИБИР-БАН, свързани с обучението на докторантите по имунология (ръководител на звеното, научен секретар, администрация, научни ръководители, НС), с докторантите от една страна и ЦО-БАН от друга. Това дава възможност за подобряване качеството на обучение в ИБИР-БАН, както и подобряване на курсовете за обучение, обновяване на програмите, адекватност на съвременното изискване и развитие на науката от страна на ЦО-БАН. Тази комуникация се осъществява по време на семинарите, участията в програми за обучение с реабилитираните лица.

Научният секретар ИБИР-БАН **ежегодно** изготвя отчети за научната и образователна дейност на докторантите, които се приемат от НС и от Общо събрание на Института. Резултатите от отчетите се оповестяват на интернет страницата на ИБИР-БАН.

Резултати от проверката:

7.1.1. В ИБИР-БАН има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите. Цялостната информация по приема и обучението на докторантите в ИБИР-БАН се документира, класифицира и съхранява в личните досиета на докторантите. Информацията в досиетата периодично се обновява, допълва и систематизира. През акредитационния период **не са провеждани анкетни проучвания** за оценка на удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение. Кариерният център на БАН подпомага и анализира кариерното развитие на докторантите.

7.1.2. Годишните отчети за научната и образователна дейност на докторантите, които се приемат от НС и от Общо събрание на ИБИР-БАН, се огласяват публично интернет страницата на Института.

Стандарт 8. „Информация за обществеността”

Критерий 8.1. Научната организация публикува информация за:

- *приети документи и учебна документация на докторската програма;*
- *решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав;*
- *решения от академични и факултетни съвети;*

- *проведени университетски форуми с участието на докторанти.*

По 8.1.1. Информацията, касаеща възможностите и постиженията от изследванията в областта на докторската програма по всички специалности в ИБИР-БАН е оповестена на официалния сайт на Института (<http://ibir.bas.bg/>), където се виждат всички нормативни документи, на основата на които се осъществява това обучение.

Всички разкрити процедури за докторантури се обявяват публично в „Държавен вестник“, на сайта на ИБИР-БАН, на сайта на ЦО-БАН, както и на сайтове за търсене на работа, например www.jobs.bg и други. Цялата координация за разкриване на нови места за обучение в докторски програми се осъществява с активното участие на ЦО-БАН.

На интернет страницата на ИБИР-БАН се оповестяват всички процедури за придобиване на научни степени и академични звания, а всички документи, свързани с тези процедури (автореферат на дисертационния труд, рецензии, становища и др.) се предоставят за обществен достъп 30 дни преди приключването на конкурсите или процедурите.

Информацията относно процедурата за придобиване на ОНС „доктор“ за всеки обучаващ се или завършил докторант се съдържа в личното му досие в администрацията, а информацията относно докторантите постигнали признати научни постижения като награди, грамоти и отличия, получени при конгресни участия, школи и мобилност се обявяват на сайта на ИБИР-БАН. На сайта на Института се оповестява информацията за научни конференции, тематични школи, дни на отворени врати, лекции на поканени чуждестранни учени и други мероприятия, организирани от Института.

По 8.1.2. Мобилностите на докторантите по програмата Еразъм+ се осъществяват чрез *Отдела за международно сътрудничество на БАН*. В подкрепа на младите учени и тяхното кариерно развитие е европейската мрежа за мобилност EURAXESS. Чрез нея се предоставя информацията относно условията на труд в Европа, права на интелектуална собственост, признаване на дипломи, както и относно връзка с контактните лица в съответните държави от Европа, които са част от мрежата. На докторантите се предоставя информация и подкрепа при кандидатстване за различни мобилности. През периода на акредитацията **двама докторанти** от ДП „Имунология“ са осъществили **общо четири командировки за работа** в лаборатории в европейски страни с продължителност от 1 до 3 месеца. Тези командировки са осъществени по проект ДНТ-С01/6 чрез двустранна програма България-Австрия. Проведени са в Медицински Университет, Австрия. Същите докторанти са печелили грантове от EFIS-IL (European Federation of Immunological Societies and Immunology letters award), в които участва ИБИР за През акредитационния период ИБИР участва в **6 бр. COST проектите**. Те дават възможност на докторантите да се възползват от краткотрайни мобилности.

Мобилността на докторантите от ИБИР-БАН е свързана и с техни участия в различни школи и представяния на Международни и Национални научни форуми. Обезпечаването на финансови средства в подкрепа на тези дейности се осъществява чрез проекти по програми за финансиране на млади учени или осигуряване на средства от проекти на техните научни ръководители. Част от конгресите предоставят възможност за кандидатстване за стипендии чрез организационните си комитети или от Европейската федерация на имунологичните дружества (EFIS) или от COST акциите, които имат специален бюджет за представяне на конгреси на млади учени от COST Inclusiveness Target Countries (ITCs), сред които е и България.

Докторантите, обучавани в ДП „Имунология“ от ИБИР-БАН, взимат активно участие в ежегодното провеждащото се Международно Черноморско училище (The Black Sea International Immunology School (BSIIS)), което се организира от българското имунологично дружество с финансовата подкрепа на EFIS (European Federation of

Immunological Societies). През 2018 г. са участвали двама докторанти, а през 2019 г. също двама докторанти от ДП „Имунология”, единият с доклад, а другият като обучаващ се.

По 8.1.3. Докторантите от ДП „Имунология” в ИБИР-БАН активно участват и представят научните си разработки на национални и международни форуми.

През акредитационния период докторантите от ДП „Имунология“ участват в следните конференции: „10 years Bulgarian Association of Clinical Immunology”, организирана от Българска Асоциацията по клинична имунология конференция; „Technology Platforms for 3D Cell Culture“ и Конференцията на Европейската Асоциация по репродуктивна имунология в Гърция.

Особено силно е представянето на докторантите от ДП „Имунология” на **15-ия Международен симпозиум по имунология на репродукцията, Варна (2017 г), 5-ти Европейски конгрес по Имунология, Холандия (2018 г.) и 5-ти Национален конгрес по Имунология, Пловдив (2018 г.)**.

Докторантите от ИБИР-БАН са включени като участници в редица COST акции, както и в други национални и международни изяви, където публично са представили част от своите резултати пред общността от имунолози. В ИБИР-БАН се насърчава възможността за изява чрез устни презентации, като през периода на акредитация са проведени няколко външни за Института събития. Доклади от докторанти по имунология са били представени на **Юбилейната сесия на Института по микробиология-БАН, 17-ти Световен конгрес на Академията по репродукция при човека (2017 г.) и на Климентовите дни в Биологически Факултет към СУ.**

Широко утвърден и общопризнат начин за разпространение на нови резултати в научните среди е публикуването в реномирани научни списания. Политиката на ИБИР-БАН е за насърчаване на публикации в научни списания с висок импакт фактор. През периода докторантите по имунология са участвали в **18 публикации**, в т.ч. **15** са в списания с IF, SJR, индексирани в Scopus Web of Science.

Резултати от проверката:

8.1.1. ИБИР-БАН осигурява процедури за устойчиво управление на информацията за възможностите и постиженията при в областта на докторската програма. Необходимите документи, касаещи обучението на докторанти и информацията за обявените, текущите и приключилите процедури за придобиване на ОНС „Доктор” са публикувани на страницата на БАН и сайта на ИБИР.

8.1.2. ИБИР-БАН осигурява възможности на докторантите от ДП „Имунология“ за мобилности в чуждестранни институции. За периода на акредитация са реализирани **4 краткосрочни** (от 1 до 3 мес.) и **една дългосрочна мобилност** (над 3 мес.) в Австрия и Франция. По програма Еразъм+ **няма осъществена мобилност**.

8.1.3. Докторантите, обучавани в ДП „Имунология”, са реализирали 16 участия в международни и чуждестранни форуми.

Критерий 9.1. „Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.”

По 9.1.1. Документацията по ДП „Имунология“ подлежи на редовен мониторинг и осъвременяване, като се вземат предвид националните и световните тенденции. Актуализирането на докторската програма е резултат и от активните международни контакти на академичния състав на ИБИР-БАН. Академичният състав, обучаващ по докторантска програма, обсъжда и съставя съдържанието на конспектите за кандидат-докторантски изпит и изпитите по специалността (докторантски минимума), за да бъдат в синхрон с новите научни тематика, разработвани по тази докторантска програма в

Института. НС на ИБИР-БАН е приел **базисен конспект** за кандидатстване по имунология, който се основава на изискването съдържанието на конспекта да е било изучавано в програмата на висшите училища. Стимул за осъвременяване на докторската програма е и въвеждането в научноизследователската дейност на нова съвременна апаратура, за чието ефективно използване и обработка на експерименталните данни е необходимо усвояването по време на обучителния процес на нови знания и умения. За ефективността на мерките по обновяване на методите и обхвата на обучението на докторантите може да се съди по това, че след защита на дисертация те постъпват на работа на престижни позиции в научни институции, университети и ин витро клиники, където получените знания от докторската програма намират пряко приложение. Докторантите имат възможност свободно да изразяват своите мнения, очаквания и препоръки към обучението както в дискусии с научния си ръководител, така и с членовете на НС при ежегодните си атестации.

Представянето на **докторантските отчети** (атестационна карта на докторанта) пред НС, **годишните отчети** за проведена научноизследователска и обучителна дейност на Института както и **атестационните карти на преподавателите**, играят ролята на **своеобразен вътрешен мониторинг** на ДП „Имунология”. Редовно се провеждат разговори с докторантите с цел оценка на провежданото обучение и степента на удовлетвореност. **Не е въведена анкетна система** за докторантите за обратна връзка относно качеството на обучението, както и **анкета за потенциални работодатели** за изискванията им към обучението на докторанти.

По 9.1.2. Осъвременяването на съдържанието на учебната и научноизследователската дейности на докторските програми в повечето случаи се инициира по предложение на научни ръководители на докторанти. В редица случаи заинтересовани лекари или биолози от клиниките за асистирана репродукция са колаборатори в работните проекти на колективите от ИБИР-БАН и те могат пряко да въздействат върху развитието на научните тематики, чрез насочване на работата към полезни за практиката направления. Докторантите по имунология, като част от състава на работните колективи, са активно включени в изработването на проектите и придобиват методична и теоретична подготовка, която може да послужи в случаите на избор за последващо кариерно развитие в клиничната практика или диагностика. Предложенията за промени в индивидуалните планове обикновено се внасят за разглеждане на заседание на НС на ИБИР-БАН. Тази процедура гарантира гъвкава и бърза реакция при промени в актуалността на научни теми. Главната цел е повишаване на възможностите за успешна професионална реализация на защитилите докторанти. В редица случаи на невъзможност на изпълнение на методични практики в ИБИР-БАН, поради липса на подходяща апаратура, тяхното изпълнение се организира с помощта на други институти в страната или чужбина, като се използва мобилност на докторанти или членове на академичния състав. По този начин се постига висококачествено изпълнение на научните разработки по докторантската програма. Полагат се значителни усилия за успешно привличане на докторанти всяка година.

Резултати от проверката:

9.1.1. В ИБИР-БАН се извършва регулярно актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии, свързано с преглед, актуализиране и осъвременяване на докторските програми (правилници, правила, образци на документи и др.) и основните процедури и практики, основани на тях. **Не е въведена анкетна система** за докторантите за обратна връзка относно качеството на обучението,

както и анкета за потенциални работодатели за изискванията им към обучението на докторанти.

9.1.2. ДП „Имунология” има организация на учебната и научноизследователската дейности, която позволява гъвкаво адаптиране на съдържанието на учебната и научноизследователската работа към конкретните задачи на научната тема и индивидуалните качества на докторанта. Научните ръководители осигуряват редовен мониторинг на работата на зачислени им докторант и на докторската програма. Професионалната реализация на защитилите докторанти в института е в медицински центрове, научноизследователски институти, фирми и др., което е показател за доброто качество на обучението им.

Стандарт 10 „Циклично външно осигуряване на качеството”

Критерий 10.1. „ВУ и научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.”

По 10.1.1. Основната форма на външно оценяване на качеството на провежданото обучение в ДП „Имунология” в ИБИР-БАН е акредитационният одит, извършен от НАОА и взетите решения и препоръки.

В ИБИР-БАН има три акредитирани докторски програми – „Имунология”, „Физиология на човека и животните” и „Развъждане на селскостопанските животни”, което е оценка за потенциала на Института да надгражда над магистърските програми и да обучава докторанти.

Институтът е получил акредитация по ДП „Имунология“ на 07.03.2016 г. за срок от 6 години с оценка 9.52, без препоръки.

Резултати от проверката:

10.1.1. Документацията по обучение на докторанти периодично се анализира на заседания на комисията по качеството към АС, НС и се докладва на АС. Докторските програми в ИБИР-БАН периодично се акредитират от НАОА. Докторската програма по „Имунология” е акредитирана от НАОА през 2016 г. за период от 6 години с обща оценка 9.52, без препоръки.

V. SWOT АНАЛИЗ

Фактори на вътрешната среда	<i>Силни страни</i>	<i>Слаби страни</i>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обучението по ДП „Имунология” е организирано в съответствие с всички законови и нормативни документи на държавно и институционално ниво, както и напълно съответства на научноизследователското направление и мисия на ИБИР-БАН и ЦО-БАН. 2. Учебната документация на ДП „Имунология“ се разработва съгласно процедурни правила, регламентирани от нормативните документи на ИБИР и БАН. Съществува практика за актуализация на докторските програми по предложение и със задължителното участие на докторантите и научните им ръководители. В ИБИР-БАН има създадена организация за разработване, одобряване и прилагане на учебната документацията по ДП. ДП е разработена в съответствие със съвременните постижения на научната област и е свързана тематично с научноизследователската дейност на Института. 3. ИБИР-БАН стимулира мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания и предоставя възможности за мобилност в чужбина. 4. Институцията дава възможности за включване на докторанти в изпълнение на изследователски проекти и стимулира докторантите да докладват резултатите от техните изследвания в национални и международни научни форуми. 5. ИБИР-БАН разполага с достатъчно на брой квалифицирани преподаватели на основен трудов договор, които могат да осигурят качествено обучение на докторантите. 6. Материалната база за обучение по ДП „Имунология“ отговаря на изискванията за съвременно обучение и провеждане на комплексни изследвания в областта на имунологията. Осъвременяването и поддържането на материалната база и научната инфраструктура на ИБИР-БАН през периода на акредитация са осъществявани чрез проектно финансиране по европейски и национални програми. 7. В ИБИР-БАН има изградена организация за управление и разпространение на информацията, свързана с обучението по ДП. 8. ИБИР-БАН организира ефективно административно и информационно обслужване на докторантите с цел успешно реализиране на цялостния им жизнен цикъл. Защитилите докторанти имат успешна реализация. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Липсват анкетни карти за анонимно отчитане мнението на докторантите и работодателите относно качеството на обучение по докторската програма; 2. Не са осъществявани планирани вътрешни одити на качеството на обучение по докторската програма;

Фактори на външната среда	Възможности	Заплахи
	1. Създадени са работещи контакти с национални и международни институции и звена, работещи по сходни тематики от научноизследователската работа на ИБИР-БАН.	1. Недостатъчно ясно структурирана държавна политика за стимулиране на младите учени за научна кариера в областта на природните науки чрез адекватно възнаграждение на труда им.

Въз основа на направените констатации ПКПНМИ предлага на Аcreditационния съвет да даде право на ИБИР-БАН да провежда обучение по докторска програма „Имунология“ от професионално направление 4.3 Биологически науки.

VI. ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. Да се осъществи регулярно провеждане на вътрешни одити за оценка на учебната документация на ДП „Имунология“.

Срок: Постоянен.

2. Да се въведе система за анкетиране на докторанти относно качеството на обучението по ДП „Имунология“.

Срок: Постоянен.

Председател на ПКПНМИ:.....
/проф. д-р Мариела Оджакова/